

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

mw W.J. Ates-Janssens

BEL/GRN

Telefoonnummer +31235143784

janssensw@noord-holland.nl

1 | 11

Verzenddatum

- 7 APR. 2020

Kenmerk

1175373/1319639

Uw kenmerk

Betreft: Actieplan weidevogels, concrete uitwerking

Geachte leden,

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) informeren wij u over ons besluit van 31 maart jl. om de acties die zijn genoemd in het Actieplan weidevogels (onze brief d.d. 15 januari jl., kenmerk: 1175373/1319639) concreet te maken. Dit naar aanleiding van de bespreking van het Actieplan in uw commissie Natuur, Landbouw en Gezondheid op 10 februari 2020.

Om dit Actieplan was door uw Staten gevraagd in motie M18-2019 (zie bijlage). In deze brief treft u de acties, inclusief uitwerking aan. Het spreekt vanzelf dat dit Actieplan voortkomt uit overleg met onze samenwerkingspartners. Bij de totstandkoming van deze brief is gesproken met onder andere Vogelbescherming Nederland, natuurbeheerders, agrarische collectieven, LTO. De uitvoering van acties en communicatie over weidevogels doen wij samen met beheerders, maatschappelijke organisaties en andere overheden.

Wij houden uw Staten op de hoogte over de uitvoering van dit Actieplan. Wij verzoeken u de motie als afgedaan te beschouwen.

Brede benadering vitaal landelijk gebied

Het Actieplan weidevogels is vervat in deze brief, om op een compacte en actiegerichte manier ons beleid voor weidevogels te formuleren. Hierbij is van belang dat wij onze opgaven voor water, klimaatadaptatie, landbouw, bodem, recreatie, landschap, natuur en stikstof steeds in samenhang bezien, zoals ook gebeurt in het coalitieakkoord *Duurzaam Doorpakken!*. Voor het weidevogelbeleid betekent dat dat we niet langer inzetten op een 'soortgerichte' benadering voor specifieke soorten, maar dat de inzet breder moet zijn: gericht op verbetering van het leefgebied voor weidevogels door het

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

bevorderen van bodem- en waterkwaliteit, insectenleven, het afronden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), het uitvoeren van de gebiedspilots vanuit het verkenningsjaar agrarisch natuurbeheer en het bevorderen van samenwerking tussen gebiedspartijen. De inhoud van dit Actieplan zal ook worden verwerkt in het nog op te stellen Masterplan biodiversiteit.

Ontwikkeling van de weidevogelpopulatie

Noord-Holland is één van de provincies met de hoogste weidevogeldichtheden in Europa. Voor het broedsucces van de scholekster is Noord-Holland zelfs de belangrijkste provincie. De stand van de weidevogels verschilt per soort.¹ Met een aantal soorten gaat het de goede kant op. De graspieper, slobbeend, gele kwikstaart gaan na 2006 weer vooruit. Veldleeuwerik, tureluur en scholekster gaan sinds 2006 niet verder achteruit, maar blijven stabiel. De kuifeend blijft stabiel en we zien steeds meer krakeenden. De grutto en kievit blijven langzaam maar gestaag achteruitgaan in aantallen. Opvallend is dat de trend in Noord-Holland gunstiger is dan de Nederlandse trend. Zo nemen tureluur en graspieper toe in het Noord-Hollandse agrarische gebied, maar af in het agrarisch gebied in Nederland. De enige uitzondering hierop is de veldleeuwerik, die in de periode 1990-2017 sterker afnam in Noord-Holland dan in het agrarisch gebied in heel Nederland. Dit is schematisch weergegeven in onderstaande tabel.

soort	1990-2006	2006-2019
Krakeend	sterke toename	matige toename
Kuifeend	Stabiel	stabiel
Graspieper	matige afname	matige toename
Slobbeend	matige afname	matige toename
Gele kwikstaart	matige afname	sterke toename
Veldleeuwerik	sterke afname	stabiel
Scholekster	matige afname	stabiel
Tureluur	matige toename	stabiel
Grutto	matige afname	matige afname
Kievit	matige afname	matige afname

Meer informatie over de weidevogelpopulatie en over de inzet van bewoners, agrariërs, natuurbeheerders en andere organisaties is opgenomen in het *Jaarboek Boerenlandvogels 2019*, dat door Landschap Noord-Holland is samengesteld en begin 2020 is gepubliceerd op de website van Landschap Noord-Holland. Ten slotte zijn gegevens over weidevogels in Nederland en in Noord-Holland te vinden op de website van SOVON Vogelonderzoek Nederland: [gegevens per provincie](#). We weten veel over de ontwikkeling van de weidevogelpopulatie, omdat wij deze al meer dan 30 jaar volgen via vaste

¹ Bron: Landschap Noord-Holland, *Jaarboek Boerenlandvogels 2019*.

meetplots in het agrarisch gebied (het zogenaamde Meetnet boerenlandvogels). Daarnaast worden de weidevogelleefgebieden in de periode 2018-2020 vlakdekkend geteld (gehele polders, ongeacht wie daar beheerder is). Deze tellingen voeren we in overleg met de beheerders uit. Ook de resultaten bespreken wij met hen, waarna knelpunten in inrichting en beheer worden vertaald naar acties. In 2021 zullen wij de monitoringgegevens gebruiken om te bepalen in welke gebieden subsidieverlening voor weidevogelbeheer het meest effectief is in de volgende periode van het agrarisch natuurbeheer (2022-2027). Wij betrekken de beheerders daarbij. Uiteraard zijn de mogelijkheden en de budgetten van het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, Nationaal Strategisch Plan (GLB-NSP) van invloed op subsidieverlening na 2021.

Informatie over weidevogelmonitoring is beschikbaar op de website van de provincie: [monitoring weidevogels](#).

Ambitie

Wij hebben een grote ambitie om weidevogels te behouden en zetten hier veel geld, menskracht en energie op in. Tegelijkertijd is ook reflectie op zijn plaats. Weidevogelbescherming brengt dilemma's met zich mee. Hoeveel maatregelen en investeringen voor weidevogelbescherming vinden wij maatschappelijk aanvaardbaar? In hoeverre weegt het doden van andere dieren, zoals vossen, op tegen het belang van weidevogels? Welke natuurwaarden verdienen in de graslanden, naast weidevogels, ook aandacht? Kortom: welke ambities zijn realistisch? Oorspronkelijk broedden grutto's in riviergraslanden en hoogveen. Sinds de jaren '60 van de twintigste eeuw zijn ze naar de graslanden in agrarisch gebied getrokken en fors in aantal gestegen. Na 1990 zette de daling weer in. Dit heeft te maken met het verlies van geschikt gebied waar weidevogels kunnen broeden, foerageren en schuilen. Hiervoor zijn verschillende oorzaken aan te wijzen, zoals verstedelijking (met als gevolg verlies aan areaal en toenemende verstoring) en schaalvergroting en intensivering van de landbouw (met als gevolg afname van insecten, ontwatering, afname van geschikt kruidenrijk grasland en minder grasland dat laat wordt gemaaid). Ook wordt de toegenomen predatie als zeer groot knelpunt ervaren. Dit alles leidt tot problemen met de reproductie: te weinig kuikens die overleven. Dat vergt meerjarige maatregelen om de inrichting en beheer van gebieden te optimaliseren en predatiemaatregelen te nemen.

De ambitie voor de populatie weidevogels wordt vaak afgezet tegen het hoogtepunt uit de jaren '60. Dat lijkt echter geen reëel perspectief. De populatiedichtheden van destijds zijn in de huidige agrarische structuur en gelet op de huidige druk op de ruimte, niet haalbaar, zoals onder meer is af te leiden uit onderzoek uit 2018 van

Sovon/Wageningen University.² Wij formuleren in dit Actieplan een stevige ambitie, gelet op deze context, namelijk dat wij de stand van de weidevogels in Noord-Holland willen houden op het huidige niveau en niet verder achteruit willen laten gaan. Dit is een forse ambitie die, gelet op de landelijke trend, stevige inspanningen vraagt. In dit Actieplan beschrijven we welke inspanningen dat zijn.

Weidevogelkerngebieden en beheersubsidie

De provincie heeft in 2015 weidevogelkerngebieden aangewezen, vanuit het motto “meer doen in minder gebieden”. Deze kerngebieden zijn de beste gebieden qua aantallen, dichtheden en broedsucces en hebben een forse omvang, zijn open, zonder verstoring door bebouwing, infrastructuur en hoge bomen, met een inrichting en beheer bestaand uit een groot areaal grasland met laat maaien, kruidenrijk gras, hoog waterpeil, lage vee-dichtheden en effectief predatiebeheer. Hoe beter de gebieden, hoe groter de populatie en hoe beter die populatie bestand is tegen predatie. De beste gebieden zijn veelal combinaties van NNN (optimaal rust, hoog waterpeil) en omliggend agrarisch gebied waar zwaar agrarisch natuurbeheer wordt uitgevoerd. Voorbeelden in onze provincie zijn onder andere: Ronde Hoep, Bovenkerkerpolder, Westwouderpolder, Mijzenpolder, Eilandspolder, enkele gebieden in West-Friesland, de Kampen, Marken, Waterland-Oost en Limmen-Castricum.

We ondersteunen het beheer in de weidevogelkerngebieden met subsidie vanuit de SNL-regeling. Dit gebeurt op basis van het Natuurbeheerplan, dat onderdeel is van het jaarlijks door uw Staten vast te stellen Programma Natuurontwikkeling (PNO). Overigens zijn de subsidiemogelijkheden niet beperkt tot enkel weidevogelbeheer in het open grasland, maar kan ook beheersubsidie worden verstrekt voor akkervogels op bouwland en voor beheer van vogelakkers, wintervoedselveldjes en akkerranden. Het budget dat voor de periode 2016-2021 voor agrarisch natuurbeheer beschikbaar is, is vrijwel volledig benut – inclusief de Europese cofinanciering en de bijdrage die de Noord-Hollandse waterschappen leveren. Concreet betekent dit in de periode 2016-2021 in totaal ruim € 41 miljoen wordt ingezet voor agrarisch natuurbeheer. Het betreft circa 12.500 hectare beheer op open graslanden ten behoeve van weidevogels. Het agrarisch waterbeheer omvat ruim 500 hectare en het beheer voor akkervogels betreft circa 1.500 hectare. Uitbreiding van het aantal hectares duurzaam beheer met hoge waterstanden c.q. plasdraslocaties, kruidenrijk grasland en laat maaien is thans budgettair niet mogelijk. De agrarische collectieven hebben in het huidige subsidiestelsel wel de mogelijkheid om binnen hun werkgebied te schuiven met beheer, zodat dit op de beste locaties wordt geconcentreerd.

² <https://library.wur.nl/WebQuery/wurpubs/fulltext/417827>

Actieplan: tien concrete acties

Voor de komende jaren willen wij inzetten op tien concrete acties, welke hieronder staan benoemd.

1. Planologische bescherming

Nederland heeft internationale verplichtingen (vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn en internationale verdragen) voor het behoud van weidevogels. Een substantieel deel van het NNN en van het agrarisch natuurbeheer buiten het NNN is gericht op behoud van weidevogels. De planologische bescherming van het NNN en de weidevogelleefgebieden is geregeld in de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV; resp. artikelen 19 en 25). Dit helpt om gebieden open te houden en verstoring te voorkomen. Het huidige beschermingsregime voor weidevogelleefgebied is, samen met de beschermingsregimes voor bufferzones en aardkundige monumenten, uitgangspunt voor een nieuw beschermingsregime Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL), dat in de Ontwerp-Omgevingsverordening NH2020 is opgenomen. De besluitvorming hierover is inmiddels gestart; hierover zijn uw Staten geïnformeerd.

Concreet betekent dit dat wij de weidevogelkerngebieden planologisch blijven beschermen via het nieuwe beschermingsregime Bijzonder Provinciaal Landschap en via het bestaande beschermingsregime NNN. Binnen BPL gebeurt dit onder de noemer 'habitat voor weidevogels'. Binnen het NNN gebeurt dit onder het vigerende NNN-beschermingsregime, dat eveneens in de Ontwerp-Omgevingsverordening NH2020 is opgenomen.

2. NNN afmaken en topgebieden versterken

Noord-Holland heeft een aantal topgebieden voor weidevogels, zoals hiervoor reeds genoemd. Daar is (bijna) alles op orde: milieu, inrichting, beheer, predatiebeheer. In deze gebieden is de opdracht 'behouden en versterken'. Daarnaast werken we, conform het coalitieakkoord, aan het afmaken van het NNN. Een groot deel van de NNN-opgave die wij deze collegeperiode willen realiseren, is gelegen in het weidevogelrijke Laag Holland. De pilot in drie gebieden die voortvloeit uit de recent door uw Staten vastgestelde 'Overeenkomst Verkenningssjaar biodiversiteitsdoelen en beheerdoelen binnen het Natuurnetwerk Nederland' zijn hierin belangrijk. Uitvoering van de afspraken uit de overeenkomst - die is ondertekend door zowel terreinbeheerders, agrarische collectieven en LTO-Noord - draagt bij aan het versterken van habitat voor weidevogels. De uitvoering van de overeenkomst in drie pilotgebieden (in de Eilandspolder, Mijzenpolder en het Wormer- en Jisperveld) is inmiddels gestart. Ook in andere gebieden profiteren weidevogels van het afmaken van het NNN. Recent is het gebied 'Landje van Geijsel' ingericht en overgedragen voor natuurbeheer. Op Texel is het project Waalenburg opgeleverd, waarmee een omvangrijk natuurgebied voor weidevogels -en voor andere natuurdoelen- optimaal is ingericht.

Concreet betekent het afmaken van het NNN dat ook binnen de begrenzing van NNN hectares worden ingericht met beheertypen die geschikt zijn voor weidevogels (vochtig weidevogelgrasland, kruiden- en faunarijke akker, zilt en overstromingsgrasland, nat schraal-land en vochtig hooiland). Van het gerealiseerde NNN heeft thans circa 12.150 ha natuurbeheertypen die geschikt zijn voor weidevogels.

Concreet betekent het versterken van topgebieden dat wij initiatieven ondersteunen die een positief effect hebben op de weidevogelpopulatie. Zo zijn in het topgebied Ronde Hoep (een NNN-kern met omliggend agrarisch gebied) de agrariërs gestart met een verkenning naar de toekomst van de melkveehouderij in hun polder. Veel vraagstukken komen daar samen: de weidevogels, de agrarische bedrijfsvoering, de voedselproductie, de bodemdaling en CO₂-uitstoot, het waterpeil en de bufferzone rondom het NNN. De agrariërs zelf hebben het initiatief genomen en betrekken partners zoals Vogelbescherming, waterschap en de provincie. Een ander voorbeeld is dat wij in Zeevang een proces faciliteren om de kwaliteit van het gebied voor de weidevogels te verbeteren. Daarbij gaat het om het intensiveren van samenwerking tussen gebiedspartijen en het nemen van inrichtingsmaatregelen zoals het verbeteren van de openheid en extra beheermaatregelen op percelen.

Concreet is in de gebiedsaanpak Vitaal Platte Land Amsterdam Wetlands (Programma Vitaal Platte Land Laag Holland) de ambitie opgenomen om in de deelgebieden Wormer- en Jisperveld en Waterland-Oost maatregelen te nemen om het weidevogelhabitat te versterken, zoals het verbeteren van de waterhuishouding in het Wormer- en Jisperveld en het realiseren van een aaneengesloten weidevogelparadijs in Waterland-Oost.

3. Verkennen, verbinden en kennis delen

Eén van onze rollen is om samenwerking tussen partners te versterken. Inspiratiebijeenkomsten en het uitwisselen van kennis en *best practices* helpen daarbij. Hier gaan wij mee door. Dit doen we op een aantal manieren. Zo bespreken wij periodiek met beheerders het beheer en de kwaliteit van de gebieden. Daarbij gebruiken wij monitoringgegevens, veldbezoeken en signalen uit het veld. Op die manier werken wij met de beheerders samen aan versterking van gebieden, bijvoorbeeld door het bevorderen van openheid en vernatting, het voorkomen van verruiging en pitrus, effectief predatiebeheer en het optimaliseren van de waterhuishouding. (Pitrus is een plant die uitgroeit tot pollen die niet door vee worden gegeten en ook met maaien lastig is te bestrijden. Graslanden met hoge bedekking van pitrus zijn nadelig voor weidevogels).

Concreet maken wij, een kennisagenda, waarin enerzijds de ontsluiting van bekende kennis over verbetering van beheer wordt geregeld en anderzijds de kennisleemtes worden geadresseerd en belegd. Maar we richten ons ook op specifiekere kennisvragen. Een voorbeeld: in gebieden waar NNN wordt gerealiseerd en het waterpeil wordt opgezet ontstaan soms problemen met pitrus. In het voorjaar 2020 hebben wij voor beheerders een kennisbijeenkomst met experts georganiseerd over het voorkomen en bestrijden van pitrus. Deze is door circa 100 deelnemers bijgewoond en was geen eenmalige activiteit. Er wordt een mini-handleiding voor beheerders opgesteld en het netwerk van experts en beheerders ondersteunen wij samen met het OBN-kennisnetwerk³, zodat ook in de toekomst nieuwe inzichten en ervaringen worden gedeeld. Tevens willen wij waar nodig expertise aanbieden voor de bestrijding van pitrus in combinatie met monitoring

4. Vernatting

Vernatting van graslanden helpt voor het behoud van weidevogels, maar heeft ook relatie met de toekomst van de veenweiden en vraagstukken zoals CO₂-uitstoot, bodemdaling, natte teelt en klimaatadaptatie. In NNN-gebieden met weidevogels is de waterhuishouding soms niet toereikend en is samenwerking tussen partijen nodig om dat te verbeteren. Deze vraagstukken pakken wij integraal aan in gebiedsprogramma's, zoals dat voor Laag Holland. Met de waterschappen werken wij aan een Integraal Waterakkoord, waarin ook het thema biodiversiteit een plaats zal krijgen. Er is een ambtelijke verkenning gestart waarin vorm en inhoud van een integraal waterakkoord worden onderzocht.

Ook dit thema (vernatting, inrichting van natuur) geven wij in 2020 met partners en experts aandacht. Het creëren van plasdras-plekken is de afgelopen jaren actief gestimuleerd. In gebieden waar het waterpeil wordt opgezet ontstaan soms echter problemen met fosfaat. Concreet hebben wij met collectieven en waterschappen een pilot uitgevoerd om te onderzoeken hoe negatieve effecten van plasdras op de bodem en de waterkwaliteit voorkomen kunnen worden. Deze pilot liet ons zien waar plasdras een risico kan vormen en hoe dit kan worden voorkomen of beperkt. Deze kennis is gedeeld met het veld. Ook de kennis over voorkomen van pitrus is van belang om vernatting van percelen behoedzaam vorm te geven en de natuurdoelen zorgvuldig te bepalen.

5. Kruidenrijk gras

Kruidenrijk gras is van belang voor foerageren, schuilen en broeden

³ Het Kennisnetwerk Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit (OBN) ontwikkelt en verspreidt kennis met als doel het structureel herstel en beheer van natuurkwaliteit. Het is een onafhankelijk en innovatief platform waarin mensen uit beheer, beleid en wetenschap samenwerken. <https://www.natuurkennis.nl/activiteit/kennisbijeenkomst-tegengaan-van-pitrus-in-weidevogelgraslanden/>

van weidevogels. Daarnaast is het van belang voor kleine zoogdieren en insecten. Een pilot kruidenrijk gras is afgerond en een omvangrijke landelijke studie door Wageningen University is in voorbereiding. Wij zullen de resultaten van dit onderzoek meenemen bij onze evaluatie van het agrarisch natuurbeheer in 2021.

Concreet signaleren wij een behoefte aan coaches die agrariërs kunnen begeleiden bij de aanleg en het beheer van kruidenrijk gras, en die kunnen adviseren over zowel de ecologische aspecten als de bedrijfseconomische effecten. Wij hebben goede ervaringen met het inzetten van dergelijke coaches via het Landbouwportaal en willen onze bijdrage hieraan voortzetten. Daarnaast zullen wij in de zomer een veldbijeenkomst organiseren voor particuliere beheerders om de kennisuitwisseling over beheer, kruidenrijk gras en monitoring te vergroten. Deze bijeenkomst past ook in de aanpak om netwerken te stimuleren (zie actiepunt 3).

6. Ruige mest

Weidevogels gedijen beter bij beperkte hoeveelheden ruige mest dan bij drijfmest. Mest is landelijk een actueel thema, onder andere vanwege de wens om tot een kringlooplandbouw te komen en de stikstofproblematiek. Op dit moment is nog niet aan te geven welke regelgeving en (regionale) maatregelen worden ontwikkeld en wat dat kan betekenen in gebieden met weidevogels. Wel hebben wij alvast een stap gezet door in de 'Overeenkomst Verkenningssjaar' (zie actiepunt 2) op te nemen dat naar oplossingen wordt gezocht om ruige mest in plaats van drijfmest te gebruiken. In de overeenkomst zijn hierover concrete doelstellingen opgenomen. In gezamenlijkheid met de partners gaan wij op zoek welke innovatie van bijvoorbeeld stalsystemen wenselijk is en hoe dat kan worden gerealiseerd.

7. Predatiebeheer

Goed weidevogelbeheer heeft als sluitstuk predatiebeheer, binnen de mogelijkheden van wet- en regelgeving. Predatiebeheer is een noodzakelijk onderdeel van de inspanningen om de weidevogels te behouden. Meer voorlichting aan beheerders en vrijwilligers over goed predatiebeheer en over wet- en regelgeving en spelregels ten aanzien van ontheffingen, kan bijdragen aan een goed beeld van de mogelijkheden die er zijn in predatiebeheer. Op de Inspiratiedag Boerenlandvogels - die in februari 2020 is georganiseerd door Land- schap Noord-Holland - is een workshop verzorgd over dit thema, in samenwerking met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

Een concreet vervolg is dat wij de informatiebehoefte bij beheerders inventariseren en gebruiken voor gerichte kennisoverdracht over predatiebeheer en over het proces van aanvragen van ontheffingen. Dit gaan wij vormgeven in een gezamenlijk project, zodat de ervaringen en kennis wordt gebundeld.

Tevens bouwen wij, samen met partners, voort op landelijk onderzoek van SOVON over predatie.⁴ Het agrarisch collectief Water, Land en Dijken start een project om gebieden en gedrag van vossen met drones te bekijken, waardoor eventuele predatie door vossen op weidevogels effectiever kan worden bestreden. Vogelbescherming Nederland is met een aantal partners een groot onderzoek naar predatoren aan het voorbereiden. Dat onderzoek zal worden gericht op interactie tussen predatoren, en op vragen als: wat eten vossen buiten het broedseizoen van weidevogels, wat is het effect van vossen op bijvoorbeeld steenmarters. Het gaat om langjarig onderzoek dat nieuwe inzichten zal geven die van invloed zijn op predatiebeheer. Wij zullen bijdragen aan het onderzoek.

8. Beheer door particuliere natuurbeheerders

Niet alleen terreinbeherende organisaties en agrarische collectieven zetten zich in voor weidevogelbeheer. Veel kennis en energie zit ook bij particuliere natuurbeheerders, zoals particuliere grondeigenaren, verenigingen en stichtingen. Wij zien hun geweldige inzet onder andere in de Enge Wormer, Waterland, Westwoudpolder en bij Limmen-Castricum. Wij zien ook beheerders die begeleiding vragen of een kennisbehoefte hebben. In 2020 willen wij hen meer tools bieden, zoals een opleiding natuurbeheer of coaching. Dit sluit ook aan bij de afspraken van de 'Overeenkomst verkenningssjaar'. Concreet betekent dit dat de partners die de 'Overeenkomst verkenningssjaar' hebben gesloten gezamenlijk de uitgangspunten formuleren voor opleiding en coaching van (agrarisch) beheerders in de pilotgebieden. Samen achterhalen welke kennislacunes er zijn en hoe we die lacunes met elkaar kunnen opvullen. Opleiding en coaching komt tevens beschikbaar voor beheerders buiten de drie pilotgebieden.

9. Voorlichting gemeenten

Gemeenten spelen een belangrijke rol in de planologische bescherming van het NNN en het weidevogelleefgebied. Wij willen meer voorlichting geven aan gemeenten over de doelstellingen en de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN, over de kernkwaliteiten van het Bijzonder Provinciaal Landschap en over de Wet natuurbescherming. Immers, goede kennis over deze regelgeving en over de rijkdom aan flora en fauna kan bijdragen aan een betere bescherming van onder andere weidevogels. Concreet betekent dit dat wij in de tweede helft van 2020 een project zullen doen met Landschap Noord-Holland en Vogelbescherming Nederland om Noord-Hollandse gemeenten en inwoners actiever te betrekken bij de ambitie om de weidevogels in Noord-Holland te behouden. Uiteraard gaat dit in samenwerking met onder andere de agrarische collectieven die in gemeenten met weidevogelbeheer actief zijn.

⁴ <https://www.sovon.nl/nl/publicaties/boerenlandvogels-en-predatie-een-update-van-de-huidige-kennis>

10. Beheer is mensenwerk

Weidevogelbeheer is mensenwerk. Weidevogels kunnen niet zonder de enorme inzet van agrarische beheerders, natuurbeheerders, experts, vrijwilligers, gebiedspartijen en faunabeheerders. Wij blijven dit mensenwerk ondersteunen, onder andere via onze bijdrage aan het programma Betrekken bij Groen. Concreet betekent dit dat er cursussen worden aangeboden aan vrijwilligers die zich inzetten voor de bescherming en monitoring van weidevogels en akkervogels.

Tot slot: weidevogels en akkervogels

Hierboven staan tien actiepunten waarmee we onze ambitie voor de weidevogels vorm geven. Deze actiepunten zijn gericht op het behoud van weidevogels in de graslanden. De partners geloven in een gezamenlijke inzet en bundeling van kracht en ervaring om zaken in het veld concreet tot stand brengen. Met elkaar stappen vooruit zetten. Dat is een geweldige basis voor het behoud van de weidevogels.

Een aantal soorten, zoals kievit en scholekster, komt voor in zowel het open grasland als in akkers. De afgelopen jaren is het agrarisch natuurbeheer verbreed naar akkervogels en worden met bloemrijke akkerranden, vogelakkers en wintervoedselveldjes maatregelen getroffen waar kieviten, scholeksters en akkervogels zoals de gele kwikstaart van profiteren. Dit is een belangrijke verbreding. Uit onderzoek blijkt dat dit beheer ook bijdraagt aan meer vlinders. Met het Kenniscentrum Akkervogels wordt in Noord-Holland in 2020 een meetnet opgezet om de akkervogels in Noord-Holland te monitoren en de effecten van beheer te kunnen meten. Kortom: wij beperken onze inzet niet tot enkel weidevogels maar werken aan herstel van biodiversiteit in brede zin.

In het najaar van 2020 informeren wij u over de voortgang van de uitvoering van dit Actieplan. Voorts bieden wij aan om een werkbezoek te organiseren in een nader te bepalen gebied met weidevogels, zodat u een goed beeld krijgt van inrichting en beheer, de spanningen van de diverse beheerders en de uitdagingen die er zijn.

Desgewenst kan dit werkbezoek worden gecombineerd met een veldbezoek in een akkervogelgebied. Graag vernemen wij of uw Staten een dergelijk werkbezoek interessant vinden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

3 bijlagen:

Motie 18/2019
Planning weidevogelonderzoek
Resultaten meetnet t/m 2019